

**О.Я. Левківська, магістрант, V курс, гр. ОАМ-23, ФОФ
Науковий керівник – д.е.н., проф. Л.В. Чижевська
Житомирський державний технологічний університет**

ЗОВНІШНІЙ ТА ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Контроль якості аудиторських послуг в Україні має місце як на загальнодержавному рівні, так і на рівні окремих суб'єктів аудиторської діяльності. Тобто, можна виділити зовнішній та внутрішній контроль якості.

Зовнішній контроль якості аудиторських послуг здійснюється Аудиторською палатою України на основі чинного законодавства України. Він передбачає такі процедури:

- узагальнення офіційної інформації про стан аудиторської діяльності в Україні на основі даних звітності суб'єктів аудиторської діяльності за формою № 1-аудит (річна) "Звіт аудиторської фірми (аудитора) про надані послуги", що дозволяє здійснювати аналіз ринку аудиторських послуг;
- моніторинг з питань якості аудиторських послуг;
- перевірка якості аудиторських послуг за планом зовнішніх перевірок систем контролю якості;
- додаткові процедури щодо забезпечення контролю якості та проведення дисциплінарних заходів за наслідками контролю;
- інформування суспільства про функціонування системи контролю якості аудиторських послуг в Україні.

В цілому, якість аудиторських послуг в Україні безпосередньо залежить від якості послуг, що надаються кожною аудиторською фірмою, а це, в свою чергу, є результатом якості кожної аудиторської перевірки, проведеної кожним аудитором відповідної фірми. На сьогодні досить часто аудиторський висновок за результатами перевірки того чи іншого суб'єкта господарської діяльності не відповідає реальному стану його діяльності. Така ситуація негативно впливає на якість аудиторських послуг, а також на довіру до самих аудиторів. У зв'язку з цим постала необхідність організації внутрішнього контролю за якістю аудиторських послуг. Завданням такого контролю є встановлення міри виконання кожним аудитором переліку принципів, методів та процедур, передбачених внутрішньою політикою фірми. Внутрішня політика фірми формується з врахуванням елементів системи контролю якості в розрізі наступних груп:

- якість роботи аудиторської фірми;
- якість окремої аудиторської перевірки;
- якість кадрової політики.

Стосовно першої групи, то робота аудиторської фірми вважається якісною, якщо під час надання аудиторських послуг аудиторами дотримуються вимоги Міжнародних стандартів аудиту. Це надає впевненості замовникам аудиту у належній якості аудиторських послуг, а також підвищує їх довіру до аудиторського висновку.

Якісне виконання окремої аудиторської перевірки можливе за належного документування кожного етапу її проведення, а саме:

- 1) укладання договору на проведення аудиту;
- 2) складання плану та програми аудиторської перевірки;
- 3) складання робочих документів під час здійснення аудиторської перевірки;
- 4) складання підсумкових документів за результатами аудиторської перевірки.

Документування кожного з етапів аудиторської перевірки дозволяє проконтролювати своєчасність та повноту виконання аудиторських процедур.

Якість надання аудиторських послуг також безпосередньо залежить від особистих знань та вмінь аудиторів, їх творчого потенціалу, ефективності організації та мотивації праці. Тобто, важливу роль відіграє кадрова політика аудиторської фірми. Слід додати, що, як правило, головною конкурентною перевагою провідних аудиторських фірм виступає їх висококваліфікований кадровий потенціал, а також високий рівень культури бізнесу.

Таким чином, для того, щоб забезпечити високий рівень якості аудиторських послуг в Україні необхідно регулярно здійснювати як зовнішній, так і внутрішній контроль за діяльністю суб'єктів аудиторської діяльності.